

KAM

Yıl: 1 Sayı: 2
Kış 2010

EKAM BÜLTENİ

*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Kadın Çalışmaları Uygulama ve
Araştırma Merkezi*

2.Sayının Düzenleyicileri (editörler): Yrd.Doç.Dr. Zeynep ÇETİNKAYA,
Burcu AKDENİZ

Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Kavramı ve Kız Çocuklarının Eğitimine Önündeki Engeller

Arş. Gör. Şefika Melike ÇAĞATAY

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

Eğitim Yönetimi ve Denetimi ABD

Kadın-erkek eşitsizliği hem Türkiye’de hem de dünyada henüz çözülememiş bir sorundur. Kadın-erkek eşitsizliğinden bahsederken öncelikle bu eşitsizliğin yönünü belirleyen cinsiyet kavramının ortaya koyulması gerekir.

Cinsiyet kavramı, Türk Dili Kurumu Sözlüğünde “Bireye, üreme işinde ayrı bir rol veren ve erkekle dişi ayırt ettiren yaradılış özelliği, eşey, cinslik” şeklinde tanımlanmaktadır (<http://tdkterim.gov.tr>). Toplumsal cinsiyet kavramı ise cinsiyet kavramından farklı olarak cinsiyetin toplumsal yönden algılanmasını içerir. Toplumsal cinsiyet; toplumun verdiği roller, görev ve sorumluluklar, toplumun bireyi nasıl gördüğü, algıladığı ve beklentileri ile ilgili bir kavramdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının kuramsal altyapısında, ‘cinsiyet’ (sex) ile ‘toplumsal cinsiyet’ (gender) arasındaki ayrım kullanılmaktadır. Sorumlulukların kadınlar ve erkekler arasındaki bölünüşünde, kaynaklara erişimde, kaynakları kontrol etmekte ve faydalara erişimde adil ve hakkaniyetli davranmaktır. Toplumsal cinsiyet ilişkileri, hayatın birçok alanında erkeklerin daha baskın olduğu, kadınların genellikle ikinci plana itildiği eşit olmayan güç ilişkisi içermektedir. Erkekler ve erkeklere atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değer, birçok açıdan kadınlara ve kadınlara atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değerden daha büyüktür. Kadın-erkek eşitsizliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği içerisinde incelenmelidir. Çünkü sorun, toplumun cinsiyete bakış açısından ortaya çıkmaktadır. Kadın-erkek eşitsizliği toplumsal cinsiyet algısındaki sorunlardan kaynaklanmaktadır.

Kadın-erkek eşitsizliğinin öne çıktığı en önemli alanlardan biri eğitim alanıdır. Maalesef ülkemizde hâlâ çok sayıda kız çocuğu okula gidememektedir. Kız çocuklarının okula devam etmemelerini incelerken öncelikle kız çocuklarının eğitimlerinin önündeki engelleri ortaya koymak gerekir.

Kız Çocuklarının Eğitiminin Önündeki Engeller

Kız çocuklarının okula gitmeme nedenleri birçok araştırmacı, Sivil Toplum Örgütleri, Milli Eğitim Bakanlığı ve UNICEF tarafından ortaya koyulmuştur. Kız çocuklarının okula gidememe nedenlerini genel olarak aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Okul ve derslik yetersizliği.
 - Okulların genellikle yerleşim yerlerinden uzak olması ve birçok ailenin özellikle kız çocuklarının bu kadar yol gitmesini istememeleri.
 - Ailelerin çocuklarını, fiziksel koşulları elverişsiz, örneğin tuvaletsiz, su şebekesi olmayan okullara göndermek istememeleri.
 - Birçok ailenin ekonomik güçlük içinde olması.
 - Birçok çocuğun mevsimlik tarım işçiliği ve ev işçiliği gibi bazı dallarda çalışması.
 - Ailelerin yetişkin erkekleri ve erkek çocuklarını, kadınlara ve kızlara göre önde tutan geleneksel önyargılarının olması.
 - Çocukları evde çalıştırarak aile gelirine ek katkı sağlama eğilimi.
 - Birçok ailenin kızlarının bir an önce evlenmesini eğitimden daha önemli sayması.
 - Kırsal bölgelerde kadın rol modellerinin nadiren görülmesi ya da hiç olmaması.
 - Orta öğretim imkânlarının sınırlı olmasının ilköğretime yönelik ilgiyi azaltması.
- (Başbakanlık Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü, 2009 UNICEF, 2009 ve KADER,2003 Çalışma Raporlarından derlenmiştir).

Kız çocuklarının eğitimi sorununun çözümü öncelikle kız çocuklarının eğitimi önündeki engelleri belirlemekten geçer. Sonrasında da bu engelleri kaldırmak için çözüm önerileri geliştirerek somut adımlar atmamız gerekmektedir.

Kadın Duyarlılığının Şarkılara Yansıması Bakımından Bir Söyleşi -“Ünzile” ve “Adım Kadın” Şarkıları Üzerine-

Mehmet Ali BAHAR

ÇOMÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi
ABD Yüksek Lisans Öğrencisi Gülpınar YİBO Türkçe Öğretmeni

Şarkıları birer şiir metni olarak değerlendirmede ve onlar üzerinde içerik çözümlemesi yapmada kabul görmüş bilimsel bir yöntem yoktur. Şarkı biçiminde olmayan diğer şiir metinlerinin incelenmesinde de uzlaşma varılmış, nesnel bir tekniğin olmadığı düşünüldüğünde bu durum, kabul edilebilir bir durumdur. Bunun yanı sıra şarkıda ele alınan konu toplumsal bir konu ise durum daha da zorlaşmaktadır. Çünkü şarkının içeriğinden hareketle bir toplumsal konuyu yorumlamak popüler olduğu kadar eleştiri de alan bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Şarkıların ve şiirlerin içeriğine yönelmek için ancak “Sanat öğretmez, sezdirir.”ⁱ düşüncesi kabul edildiğinde bir cesaret hissedilmektedir. “Şarkılar ve şiirler doğrudan söylemez, göstermez: sezdirir, tanımlanamaz dolaylı etkiler sağlar.” şeklinde genişletilebilecek bu düşünce ile şarkının ve şiirlerin insan üzerinde bıraktığı izler üzerinde durma imkânı doğmaktadır.

Sanatın sezdirebilme gücünden hareketle “kadın duyarlılığı”nı hissettirmeleri açısından “Ünzile” ve “Adım Kadın” şarkılarının dikkat çektiği görülmektedir. “Ünzile” adını taşıyan şiir, Aysel Gürel tarafından şairin bir Anadolu gezisinde Ege köylerinden birinden geçerkenⁱⁱ yol kenarında gördüğü Ünzile adında bir kızdan esinlenmesiyle yazdığı bir şiirdir. Şiir aşağıda yazıldığı şekildedir:

“Ünzile insan dölü
On kardeş beşi ölü
Büyüdükçe un ufak
Ve gelir de görücü

İnci gibi dişi
Görücü bilir işi
Söğüdüm ağlar gider
Olur hatun kişi

Varmadan sekizine
Ergin oldu Ünzile
Hem çocuk hem de kadın
Onikisinde ana

Korkar durur gütmez
Köyün en son çitine
İnanır o sınırdaki
Dünyanın bittiğine

Bir gül gibi al ve narın
Bir su gibi saydam ve sakın
Susar kadın Ünzile

Yağmuru kim döküyor
Ünzile kaç koyun ediyor
Dayaktan uslanalı
Hiçbir şey sormuyor”ⁱⁱⁱ

©Zeynep Çetinkaya

Şiirde “Ünzile” adı, Anadolu’da ve dünyada benzer dramları paylaşan diğer kadınları temsil eden bir addır. İlginç bir rastlantıdır ki bu ad daha çok Ege köylerinde kullanılan bir addır, hatta ilk kadın yazar, şair olarak kabul edilen Sappho’nun memleketi olan Midilli adasını gören köyde bu adı taşıyan birçok kadınla karşılaşmak mümkündür. Arapça kökenli bir ad olan “Ünzile” adı, “indirilmiş, inzal etmiş”^{iv} anlamlarına gelmektedir. İnen, inzal eden nedir? Bu adın kız çocuklarına konulması ile kastedilen acaba gökten inen bir güzellik, mucize midir; yoksa bir inzal gibi, bir hastalık gibi olumsuz bir durum mudur bilinmez ama eğitim seviyesi düşük olan bazı kesimlerde adların anlamları üzerinde pek de durulmadan çocuklara verilmesi rastlanılan bir durum olduğu için bu noktadan hareketle toplumsal bir bakışı yakalamak doğru olmayacaktır. Ancak kız çocuklarına ad koyma konusunda Anadolu’nun birçok yöresinde son doğan kız çocuğuna kendisinden sonra doğacakların cinsiyetinin erkeğe dönmesi için “Döne”, “Döndü” vb. adların da verildiğini kaydetmekte yarar vardır.

Ünzile adı ile başlayan şiirin ilk dizesi vurucu bir giriş niteliğindedir. Neden “insanoğlu”, “insan evladı” değil de “insan dölü”? Ünzile’nin değersizliği, hiçliği, doğuşundaki uğursuzluk algısı bu şekilde şair tarafından okuyuculara daha ilk dizede bir kelime ile böylece sezdirilmektedir. İlk dördlükte Ünzile’nin doğuşuyla yaşanan memnuniyetsizliğe annesinin yoksulluğu, eğitimsizliği eklenmekte anne dünyaya getirdiği on çocuktan beşini yine bu sebeplerle kaybetmektedir. Burada yeni nesli temsil eden Ünzile’nin doğumunun anlatıldığı ilk dördlükte, eski nesli temsil eden annesinin yaşadıkları söylenerek Ünzile ile annesinin yaşamlarının aynılığı ve bunun sürerliliğine gönderme yapılmaktadır.

Şiirin ikinci ve üçüncü dördlüklerinde Ünzile’nin bedensel özellikleri ön planda tutularak hiçbir söz hakkı tanınmadan erken yaşta evlendirilmesi ve anne olması özetlenmektedir. Dördüncü dördlükte Ünzile’nin somut çevresinin ve yaşantısının sınırları çizilmektedir. Onun köyde başlayan, köy dışında bir yer görmeden sonlandıracağı hayatı ile ileri gitmekten men edilmiş Ünzile’nin belirlenen sınırlar dışında düşünmekten dahi korktuğu dile getirilmektedir. Ünzile dünyadan habersizdir, Ünzile okumamıştır, yazmamıştır, Ünzile düşünmez, duygulanmaz. O bazı işleri yapar, yatar kalkar, çocuk doğurur, doğurduğu çocukların yarısını kaybeder, gün gelir hayatta bir gün konuşmaya hakkı olmadan, sormadan dayaktan uslandı uslanacak derken ölür gider... Ünzile adlı şiirin çağrıştırdıklarını genel hatları ile toplumsal bağlamda böyle özetlemek mümkündür.

Bora Ayanoglu tarafından yazılan kadın duyarlılığını yansıttığı düşünülen “Adım Kadın” adlı şiir aşağıdaki gibidir:

“Bana kimse sormaz
Atarlarken düğümü
Ben bir dilsizim
Silkemem ki yükümü

Adem'in yediği elma
Hep benden sorulur
Çünkü adım kadın
Kadınım hükmüm yoktur”^v

Gözlerimde ürkeklik
Kimse bilmez küsümü
Çünkü adım kadın
Dinletemem sözümü

Bana herkes sahip
Benim hiç hakkım yoktur
Ben akıldan yoksun
Ama vazifem çoktur

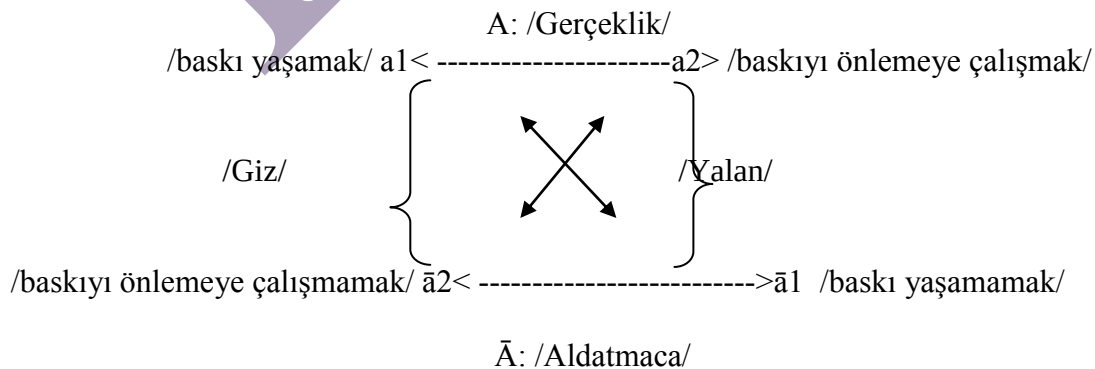

ve bu yüzden cezalandıran yaklaşımı eleştirmektedir. Kadının diğer insanlar üzerinde bir hükmü arzuluyor olması bile Ünzile ile karşılaştırıldığında ciddi bir gelişme sayılabilir.

Kadının bu şiirde de söz hakkı olmadığı vurgulanmaktadır. Kadın yine “dilsiz”dir, sormaz, sorgulamaz, sözünü dinlemez; buna hakkı yoktur. Burada diğer şiirden farklı olan kadının kendi durumunun farkında olması ve bu durumu değiştirmek için çabalıyor olmasıdır. Kadın bu şiirde “yükünü silkmeye” çalışmakta, silkememekte; “sözünü dinletmeye” çalışmakta fakat dinletememektedir. “Ünzile” adlı şiirde ise kadının böyle bir girişimde bulunmadığı görülmemektedir. İki şiir arasındaki farkı dil bilimi çalışma teknikleri ile açıkladığımızda konu daha anlaşılır olacaktır. Bu noktada gösterge bilimi kuramcılarından Greimas’ın Gösterge Bilimsel Dörtgeni’ni anmak faydalı olacaktır.

A.J. Greimas, “Gösterge Bilimsel Dörtgeni”, “herhangi bir anlambilim ulamının mantıksal eklemlenişinin görsel sunumu” olarak tanımlar.^{vi} Gösterge Bilimsel Dörtgeni, bir örnek üzerinden anlatmakta yarar vardır. Bir kişi hasta ise ve hastalıktan kurtulmak istiyorsa gerçeklik ekseninde yer almaktadır. Aynı kişi hasta olmadığı halde hastalıktan kurtulmaya çalışıyormuş gibi kendini gösteriyorsa bir yalandan söz etmek mümkündür. Eğer aynı kişi hasta ise fakat hastalıktan kurtulmak istemiyorsa bir gizden, hasta olmadığı halde kendini hastalıktan kurtulmaya çalışmıyor gibi gösteriyorsa aldatmaca ekseninde yer almaktadır. Böylece kişinin metin içindeki durumu ile metin içinde gerçekleşen olayların tutarlılığının hangi düzlemde yer aldığını görmek mümkün olabilmektedir. İncelenen iki şiir için Gösterge Bilimsel Dörtgen uygulandığında aşağıdaki sonuçlara ulaşmak mümkündür:

Şekil 1. “Ünzile” ve “Adım Kadın” Adlı Şiirlerin Gösterge Bilimsel Dörtgen Düzlemleri

Şekil 1 İncelendiğinde Ünzile baskı yaşamaktadır, ancak bu baskıyı önlemeye çalışmamaktadır. Bu noktada bir gizemden bahsetmek mümkündür. Bu gizdeki karanlık, Ünzile’nin durumunun farkında olmayışı, kabullenişine neden olan ne yazık ki Ünzile’nin

cehaletidir, çaresizliğidir. Ünzile, bu durumu normal kabul etmekte, en azından bu şiir içerisinde gösterildiği haliyle üzerindeki baskıyı önlemeye çalışmamaktadır. Eğitimsizlik, diğer göstergelerle beliren köy hayatının toplumsal düzeni Ünzile'nin bir gizi yaşamasına sebep olmaktadır. “Adım Kadın” adlı şiirdeki kadın bir baskı yaşadığının farkındadır ve bu baskıyı önlemeye çalıştığını söylemektedir. Bu şiirdeki kadın bu davranışıyla gerçeklik ekseninde yer alan göstergelere sahiptir, mantıksal bir tutarlılık içindedir. “Adım Kadın” adlı şiirdeki kadının durumunun farkında olmasında Ünzile'ye nispetle değişmiş olan birçok etkenden bahsedilebilir.

Ünzile giz ekseninde yer alırken “Adım Kadın” adlı şiirdeki kadının baskı yaşaması ve bu baskıyı önlemeye çalışmasını, kadının bir kentte yaşamasına, değişen ekonomik rollere bağlanabilir. Öyleyse bu noktada baskı altında olan iki farklı kadın tipinden bahsetmek mümkündür. Birincisi köy hayatında yaşayan, eğitimsiz kalmış, baskı altında kalmasına rağmen bunu normal gören, bunu önlemeye çalışmayan kadın tipidir. İkinci kadın tipi ise değişen ekonomik şartlarla, kentlerde yaşamaya başlamış, çalışan, belli oranda eğitim almış ancak yine de baskıyı yaşayan kadın tipidir.

İncelenen her iki şiirde iki farklı kadın tipinden bahsedebilirken her ikisinin de bir baskı altında olduklarının görüldüğü söylenebilir. Her iki şiirde kadının toplumsal hayattaki durumuna duyarlı oldukları görülen şiirlerdir ve oluşturdıkları çağrışımlar ile etkileyici bir şiir yapısına sahiptirler. İki farklı kadın tipi estetik bir çerçevede bu şiirler ile başarılı bir şekilde yansıtılmıştır kanaatindeyiz.

- i. Şerif Aktaş “Edebî Metin Ve Özellikleri”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı:39, 2009,187-200.
- ii. www.yenikampus.com.tr (04.01.2010).
- iii. Dörtlüklerin sırası değiştirilerek alınmıştır. Aysel Gürel tarafından yazılan bu şarkı sözü Sezen Aksu'nun Fono Şirketi tarafından 1986'da çıkartılan, “Git” adlı albümünde yer almaktadır.
- iv. www.tdk.gov.tr (10.12.2009).
- v. Dizelerin düzeni değiştirilerek alınmıştır. Bora Ayanoglu tarafından yazılan bu şarkı sözü Zuhal Olcay'ın Ada Müzik Yapımcılık tarafından 2005'te çıkartılan, “Başucu Şarkıları 2” adlı albümünde yer almaktadır.
- vi. A. J. Greimas, J. Courtés, Sémiotique, Dictionnaire Raisonné de la Théorie du Langage, C.I, Classique Hachette, Paris 1979, s.29 (Aktaran: Hilmi Uçan, Dilbilim, Göstergebilim ve Edebiyat Eğitimi, Hece 2007, s. 129).

Okulda Olması Gereken Çocuk Gelinler

Arş. Gör. Halime ÖZTÜRK

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

Bugün bir gazetede yer alan “Çocuk Gelinlerin İntiharı” başlıklı haber ile sarsıldım. Habere göre Muş’un Bulanık ilçesinde imam nikâhlı 14 yaşındaki H.Ü. yaşlıları gibi okula gitmesi gerekirken zorla evlendirilmesinin hemen ardından intihar etmişti. Haberde de bahsedildiği üzere Türkiye’de çocuk yaşta evlendirildikten sonra intihar eden kız çocuklar bununla sınırlı değildi ve bazı örnekler şöyle idi: Güler 13 yaşında iple, Nezihe 17 yaşında ateşli silahla, Aynur 14 yaşında iple, Ülkü 15 yaşlarında ateşli silahla, nüfus cüzdanı olmayan 19 yaşlarındaki Elfesiye ise fare zehiri içerek intihar etmişti¹. Bu konu ile ilgili genel olarak devlet tarafından acilen bir eylem planı geliştirmesi ve sivil toplum kuruluşlarının konuya dikkat çekmesi gerektiği belirtilmektedir.

Kadın çalışmaları yürüten STK’lardan biri olan Uçan Süpürge Vakfı 2007-2008 yıllarında Avrupa Birliği’nin Sivil Toplum Diyaloğu: Kültür Hareketi Programı çerçevesinde desteklenen “Çocuk Gelinler” projesini, “erken ve zorla evlilikler”e dikkat çekmek ve bu konuda farkındalığı arttırmak amacıyla hayata geçirmiştir. Proje kapsamında Avrupa Komisyonu Delegasyonu ve Dortmund-Köln Uluslararası Kadın Filmleri Festivali ortaklığıyla "Nefes al, Alma, nefes al" ve "Beni Geri Çağır Hayat" adlı kısa filmler çekilmiştir². Çocuk gelinlerin öykülerinden oluşan filmlerin Hürriyet gazetesinde yapılan galasının ardından yapılan panelde çocuk gelinler tartışılmıştır³.

Hürriyet İcra Kurulu Başkanı Vuslat Doğan Sabancı’nın da belirttiği üzere, KONDA Araştırma Şirketi’ne yaptırılan 42 kent merkezinde 18 yaş üstü 1710 yetişkin kent kadınlarını içeren "Kadının İnsan Hakları" araştırmasına göre Türkiye’de kız çocuklarının yüzde 7-7.5’i evlendirilmek üzere okuldan alınıyor. En temel haklardan biri olan çalışma hakkını kadınların yüzde 75’i kendi iradesiyle reddediyor. Kadınların

üçte ikisi kendi iradeleriyle evlenmek istedikleri kişiyi seçemiyorlar. Bunların en vahimi, % 7’sinin zorla evlendiriliyor oluşu. Bu, aşağı yukarı bir milyon çocuk geline denk geliyor⁴.

Bunun yanı sıra özellikle YİBO'lara yardım eden İLK-YAR vakfı bugüne kadar Türkiye'nin birçok ilinde şu ana kadar 267 tane okula ulaşarak etkinliklere ve kitap yardımlarına dayanan projeler gerçekleştirmiştir. Bu projeler sırasında özellikle kız çocuklarının eğitime erişiminde ciddi sıkıntılar olduğu dile getirilmektedir⁵.

Bu sonuç ve bulgular kız çocuklarının ve kadın eğitiminin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Sahip oldukları 'anne' rolü sebebiyle kadınların aldıkları eğitimin yansıması çok daha geniş boyutlarda görülmektedir. Uluslararası Kadın Araştırmaları Merkezi'nin (ICRW) yaptığı açıklamalara göre yüksek eğitime sahip kadınlar, sadece kazanç kapasitelerini ve fırsatlarını arttırmakla kalmamakta, aynı zamanda bu faydaları çocuklarına da aktarmaktadırlar. Düşük gelirli aileler kızlarını okula göndermektense evlenip başka bir haneye katılmalarını tercih etmektedirler. Eğitimli anneler ise kız çocuklarının okulda kalması yönünde eğilim göstermektedirler (ICRW, 2008:5). Sonuç olarak özellikle kız çocukları okula gitmeleri gereken yaşlarda eğitimden mahrum bırakılarak ekonomik, sosyal ve psikolojik yönlerden zarar görmektedirler.

Kaynakça:

1. <http://www.taraf.com.tr/haber/47090.htm>
2. <http://www.ucansupurge.org/>
3. <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/466975.asp>
4. http://www.konda.com.tr/html/dosyalar/080831rapor_insanhaklari.pdf
5. www.ilkyar.ogr.tr
6. International Center for Research on Women (ICRW). (2008). *One Woman = One Business: Why Business and Management Education for Women Is Essential to Economic Development*, <http://www.10000women.org/PDFs/ICRW-Goldman-OneWoman-OneBusinessFINAL.pdf> Erişim: 15.02.2010.

TÜRKİYE'NİN İLK KADIN SERAMİK SANATÇISI FÜREYA KORAL

Yrd. Doç. Dr. Halide OKUMUŞ

ÇOMÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları

Füreya Koral 1910'da İstanbul'da doğdu. 1927'de Notre Dame de Sion Kız Lisesi'nden mezun oldu. Bir süre İstanbul Üniversitesi'nde Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümüne devam etti. Charles Berger'den özel keman dersleri aldı. 1940-1944 arasında müzik eleştirileri yazdı, çeviriler yaptı.[1,2] Gölge oyunu adlı filmde oynadığı rolle son yıllardaki görüntüsü elimizde hoş bir anıdır. Sanatçı kimliğinin verdiği bütün uçuklukları, bünyesinde barındıran bir ailenin ömrünü sanata adanmış bir ferdiydi.[3]

Atatürk ve eşinin, evlerini ziyaretlerinde anı defterine 'Millet sizden çok şey bekliyor. Siz çalışmalı ve memlekete bir şeyler vermelisiniz.' yazması Füreya'yı derinden etkiler.[4]

Erken yaşta evlenen Füreya, eşinin kötü davranışları sonucu çocuğunu kaybederek bunalıma girer. Tedavi ile bunalımı atlatan Füreya ilk evliliğini bitirir. İkinci evliliğini, Atatürk'ün çok yakın arkadaşlarından birisi olan Kılıç Ali ile ailesinin itirazlarına rağmen gerçekleştirir. 1938'de Atatürk'ün vefatı, Kılıç Ali'yi derin bir bunalıma iter. Eşini motive etmek için büyük bir çaba gösteren Füreya, verem teşhisi ile genç yaşta hastaneye yatırılır. Adadaki evde bir yıla yakın süre tedavi amaçlı kalır. Hastalığı ilerlemeye devam edince İsviçre'deki bir hastaneye yatar.[4]

Füreya'nın İsviçre'de, hasta yatağında başlayan ilk seramik çalışmaları 1946 yılında gittiği Lozan'da gördüğü öğretimle pekişir.[1] Ardından tanınmış Fransız seramikçi Serré'nin desteği ile Paris'te özel bir seramik atölyesinde çalışmalarını sürdürür. Haziran 1951'de J. Lassaigue ve Estienne'in de ilgisiyle Paris M.A.I. Galerisi'nde, Kasım ayında da Maya Galerisi'nde açtığı ilk seramik ve taşbaskı sergisinden sonra Türkiye'ye döner ve İstanbul'da kendi seramik atölyesini kurar.[5]

Bir süre Ankara'da yaşayan Füreya'nın burada seramik çalışmaları yoğunluk kazanır. Duvar panolarında çini sanatımızın esinlerine yönelen, seramiklerinde doğu ve batı sentezine ulaşmayı başaran Füreya, yapıtlarını lirik lekesel soyut yorumlarla özdeşleştirir. 1950'li yıllarda ürettiği seramikler zengin ve parlak renkler taşır. 1960'lı yıllarda yaptığı eserlerde koyu renkler üzerinde beliren hayvan ve bitki motifleri egemendir. 1960 sonlarından başlayarak renkler tekrar canlanır. Form olarak seçtiği vazo ve tabaklar dışında hayvan figürlerine de yer verir.[1]

1970'ler Füreya'nın evler dizisini ürettiği yıllardır. Sanatına yansıyan bu değişim, yaşamını etkileyen değişime koşut bir anlam taşır. Başlangıçta, geçici bir süre olarak düşünerek taşındığı Elmadag'daki apartman dairesi, sanatçının yaşamına açılan yeni bir penceredir. Agop Surp sosyal konutları Elmadag'dan aşağıya süzülen sokağın sol bölümünde, üst üste istiflenen küçük küplerin oluşturduğu bir tasarımla yer almaktadır. Füreya bu dinamik mimari dokuyu, olanca içtenliği ile sanatına taşır. Küp formu küçük ünitelerin birbirinin üstüne istifi ile oluşturulan devingen kuruluşlar ve bunların içinde yer alan değişik açılımlar, seramik mahallelere dönüşen özgün bir anlatıma ulaşır.[1]

Ardından figürler katılır Füreya'nın sanatına. Renkten arındırılmış, ciladan sıyrılmış kısmen soyutlanmış figürler. Özellikle de kadınlar. Bu yapıtları kadının toplumdaki yerini sorgular. Doğrudan da bilinçli bir yaklaşımla kadına yüklenmek istenen toplumsal düşünce çarpıklığını, kadının salt dişiliğini ve üretkenliğini değerlendirmeye çalışan yapay düşünceyi vurgular.[1]

Füreyâ kadınları incecik kabuklara dönüşmüş yalın fakat etkileyici formlarla betimler. Zarif, ince ve çekici görünümüne alan bedenlerine karşın, bomboş gövdeleri, kimi zaman bir bebeğin varlığını açıkça ortaya koyan şaşırtıcı ve çarpıcı açıklıklarla aktarılır. Açık ve kapalı yüzeylerin yarattığı çarpıcı etkiler gibi. Kadına yüklenmek istenen yargıların en riyakarı başlarda bırakılan büyük boşluklarla vurgulanır. Güzel yüzlerin ardında, beyin yerine büyük boşluklar yer alır. Bu heykel-seramikler, görsel ve düşünsel estetiğin seçkin ürünleridir.[1]

Koral, 26 Ağustos 1997'de 87 yaşında İstanbul'da öldü. O şimdi, yaşama başladığı yerde, Büyükkada'nın çamları altında, Cumhuriyet devrinin ilk kadın seramikçisi olmanın ve kendinden beklenildiği gibi sanat dalında ülkesine çok şey vermenin gururu içinde uyuyor.[6]

Sanatı:

Füreyâ Koral, soyuttan gerçeküstüne uzanan ve zaman zaman yerelliğe ağırlık veren bir anlatım çeşitliliği içinde seramik panolar, üç boyutlu eserler, vazo, tabak vb. gibi günlük hayatta kullanılacak ürünler yaptı. Özellikle çinicilik konusundaki bilgisi ve yetkin işçiliği Doğu ve Batı sanatını eserlerinde başarılı bir biçimde birleştirilmesini sağladı.[7]

Seramiğin mimarlıkla bütünleşmesi yolunda çaba gösteren Koral, yaptığı çok sayıda tabağı da bu doğrultuda duvarın bir parçası olarak düşündü.[6]

Füreyâ Koral'ın yapıtlarının en büyük özelliği seramiğin ana malzemesi kili, özgün yorumunu iletmede bir araç olarak kullanmasıdır. Onun bu tutumu, 1950'li yıllara kadar Batı dünyasında bile yaygın değildir. Sanatçının çağdaş öncülüğü bu anlamda önemlidir. Ayrıca kurduğu Batı düzeyinde donanımlı atölyesinde Alev Ebüzziya, Birgül Başarır, Binay Kaya, Tüzüm Kızılcam gibi sanatçıları yetiştirdi. Çalışmalarıyla seramik sanatımızı dünyaya açan Füreyâ Koral, ayrıca çini sanatımızı da çağdaş bir yorumla Türk mimarisine yeniden kazandırdı.[5]

Sergileri

1951'den günümüze kadar yurt içinde ve dışında 32 sergi açtı. Eserleri Paris'teki Salon d'Octobre, Ciudad de Mexico'daki Modern Sanat Müzesi, Prag'da Napstkovo Muzeum, Washington'da Smitshonian Institute ve Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki galerilerde sergilendi.[2]

Ödülleri

1955 yılında Cannes Milletlerarası Sergisinde gümüş madalya, 1962 yılında Prag Milletlerarası Sergisinde altın madalya kazandı. 1967 yılında İstanbul'da düzenlenen Milletlerarası Seramik Sergisinde de gümüş madalya aldı. Ayrıca Washington Smithsonian Enstitüsü'nden ödül ve Fransa'daki Vallauris bienalinden onur diploması aldı. Koral, 1981'de Kültür Bakanlığı ödülü, 1986'da Sedat Simavi Vakfı Plastik Sanatlar Ödülü'ne lâyık görüldü. 1991'de Plastik Sanatlar Derneği onur belgesini alan sanatçı, aynı yıl kendisine verilen Devlet Sanatçısı unvanını kabul etmedi.[2,6]

Başlıca Eserleri

Özellikle duvar dekorasyonu, pano ve şömine üstüne çalışmalar yapan Koral'ın duvar panoları kent yaşamı içine katılan, çağdaş ve çok kapsamlı seramik eserlerdir.[1]

Bunlardan bazıları;

Marmara Otel lobiğinde duvar panosu, 1960,

Ankara Ulus Çarşısı'nda duvar panoları, 1962,
 Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ndeki duvar panosu, Ankara, 1965,
 Ziraat Bankası'nda duvar panosu, İstanbul, 1966,
 Divan Pastanesi'nde duvar panosu, Taksim/İstanbul, 1968,
 Divan Otel'de duvar panosu, İstanbul, 1969,
 Ankara Tam Sigorta Binası'nda duvar panoları, 1969,
 Manifaturacılar Çarşısı'nda duvar panosu, Unkapanı / İstanbul, 1969 [2,7]

Füreyâ Üstüne

Yazar Ahmet Hamdi Tanpınar 1958 yılında onun için şunları yazmıştır: Daha ilk tecrübelerinden itibaren seramiği başka iklimlere taşımaya çalıştı. Bu sayede seramik eserlere ilk işaretimizde piştikleri ateşin karşısında hizmetimize koşan uysal cariyeler olmaktan kurtuldu. Bu ateş kızları şimdi büyük resmin ve heykelin gururuyla bize geliyorlar. Tabak gibi, fincan gibi hususi bir iş görenler bile bizimle bir sevgili nazıyla, edasıyla konuşuyorlar.[5]

Çeşitli uluslararası ödüllere ayık görülen ve eserleri kadar renkli hayatıyla da tanınan Füreyâ Koral, Ayşe Kulin'in 'Füreyâ' adlı kitabına da konu olmuştur.[8]

Ayşe Kulin, Türkiye'nin ilk kadın seramik sanatçısı Füreyâ Koral'ın yaşamını anlattığı ve 'uygarlık rüyamızın gerçeğe dönüşmesinde payı büyük olan Cumhuriyet'in tüm kadın sanatçılarına' ithaf ettiği 'Füreyâ' adlı kitabında, Füreyâ'yı yalnız sanatçı kişiliğiyle değil, Osmanlı'nın son ve Cumhuriyet'in ilk yıllarına tanıklık etmesi yönünden ele aldığını belirtiyor. Onu özel kılan şeylerin başında kurallara meydan okuyabilen, sanatçı dürtüleri çok yüksek olağanüstü insanları barındıran Şakir Paşa ailesi ve bu ailenin tüm fertleri gibi Füreyâ'nın da değişik ortamlara uyum sağlayabilme yeteneği geliyor diyen Kulin, kitabı yazarken Atatürk'e ait anekdotlara, kitaplara başvurduğunu, dergiler ve verilen belgelerin Füreyâ'nın sanat yaşamına ışık tuttuğunu, bu belgelerde Füreyâ'yla yapılan röportajlarda, kendisi neyi, niçin, hangi duygular altında ürettiğini anlattığını ve tüm bu belgelerin ışığı altında kitabı yazdığını belirtmektedir.[9]

Hakkında yazılanlar

1. Bir Usta, Bir Dünya: Füreyâ Koral, Fatma Türe, Yapı Kredi Yay. / Sergi Kitapları Dizisi
2. Şakir Paşa Ailesi, (A Turkish Tapestry), Şirin Devrim, Doğan Kitapçılık / Anı Dizisi
3. Füreyâ, Ayşe Kulin, Remzi Kitabevi

KAYNAKLAR

1. Kıymet GİRAY, Türkiye'de Sanat, Plastik Sanatlar Dergisi, Sayı 33 Mart-Nisan 1998 s. 24-27
2. http://tr.wikipedia.org/wiki/F%C3%BCreya_Koral 24.01.2010
3. <http://sozluk.sourtimes.org/show.asp?t=f%C3%BCreya%20koral> 24.01.2010
4. <http://www.gramerimiz.com/fureya1.htm>
5. <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=2713> 24.01 2010
6. <https://www.veribaz.com/viewdoc.html?www.veribaz.com:443/login.htmlm=1&ul=fureya-koral-ilk-kadin-seramikci-396007.html> 24.01.2010
7. <http://www.bibilgi.com/F%C3%BCreya-Koral> 24.01.2010

8. http://www.yapi.com.tr/Etkinlikler/fureya-koralin-kuslari-satisa-cikiyor_37585.html
24.01.2010
9. http://images.google.com.tr/imgres?imgurl=http://library.tedankara.k12.tr/kitap/fureya.jpg&imgrefurl=http://library.tedankara.k12.tr/kitap/ayse.htm&usg=__WkDchgDBXgON24fViJ4idKM3Stg=&h=300&w=201&sz=20&hl=tr&start=9&um=1&itbs=1&tbnid=mL7ghtVV1eN5jM:&tbnh=116&tbnw=78&prev=/images%3Fq%3Df%25C3%25BCreya%2Bkoral%26hl%3Dtr%26rlz%3D1W1ADBF_en%26sa%3DN%26um%3D1
24.01.2010
10. http://images.google.com.tr/imgres?imgurl=http://4.bp.blogspot.com/_bXFs5GNXoAs/SYYqsP6LrEI/AAAAAAAAAS8/6MllZFwtUFg/s1600/ScannedImage-66.jpg&imgrefurl=http://www.durubutik.com/2009_02_01_archive.html&usg=__2sYT8utLqjAF9Zj0FvHuXGIP4Mc=&h=961&w=768&sz=295&hl=tr&start=23&um=1&itbs=1&tbnid=cpL8BVHQZpe40M:&tbnh=148&tbnw=118&prev=/images%3Fq%3Df%25C3%25BCreya%2Bkoral%26ndsp%3D20%26hl%3Dtr%26rlz%3D1R2ADBF_en%26sa%3DN%26start%3D20%26um%3D1
24.01.2010
11. <http://www.mailce.com/fureya-koral-1910-kimdir-neler-yapti-hayati-hobileri-cinicilik-konusundaki-fikirleri-tur-seramik-alaninda-neler-yapti.html> 24.01.2010
12. Seramik Dünyası, Sayı 2, Ocak-Şubat 1994.
13. <http://www.mackamezat.com/muzayedeler/200603/index.asp?sayfano=23>

Otuzunda Doktora Yapmak

Arş. Gör. Emel OKUR

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi OFMA Biyoloji Eğitimi ABD

On sekizine kadar kaplumbağa hızıyla geçerken on sekizinden sonra ışık hızıyla geçiyor zaman. Otuz yaşın ilk aylarında, “Otuzumdayım.” demek ne kadar zor geliyor insana. Oysa şunu fark ettim, bir kadın için otuz yaş en güzel yaşmış. İnsan hayattan ne istediğini ya da neyi istemediğini daha iyi biliyormuş bu yaşta. Özellikle böyle bir dönemde, doktora yaptığım için kendimi şanslı hissediyorum.

Doktora zamanı genellikle akademisyenler için “ızdırap dolu yıllar” olarak nitelendirilir. Zaten hamama giren terlemez mi? Kolay olduğunu kim söyledi ki? Kolay olsa herkes doktora yapardı, öyle değil mi? O yıllarda yaşananların, arkadaşlıkların, hocalar ile olan diyalogların değerini bilmek gerekiyor. Sanırım bu dönemin en güzel yanı, kendinizin de değiştiğini, geliştiğini fark edebilmeniz. Ben kendimdeki değişime çok gülüyorum, bu beni eğlendiriyor. Diğer bir güzel yanı da hata yapabilme şansınız ve yaptığınız hatayı size gösterecek hocalarınızın olması. Özellikle akademik anlamda, doktorayı bitirdikten sonra size daha az hata yapma şansı tanınıyor. Sonuçta ne kadınlar ne de erkekler olarak hiçbirimiz, “mükemmel” değiliz.

©Burcu Akdeniz

Eski bir duyar yazısında “Kadın Hakkı diye bir şey yoktur, çünkü ‘Hakkı’ erkek ismidir.” yazar. Bir yazar da “demokrasi” kelimesinin, demokrasinin olmadığı toplumlarda daha sık kullanıldığını belirtmiştir. Ülkemizde de bu kelime sıkça kullanılır ama amacım ülkemizde ne kadar demokrasi olduğunu tartışmak değil. Olayı kadınlar açısından düşündüğümde, kadınların da sürekli olumsuz başlıklar ile ya da acınası varlıklar olarak yansıtılması hoşuma gitmiyor. Kadın ile erkeği kıyaslamanın yanlış olduğuna inanıyorum. Aynı yumurta ikizleri dahi birbirine benzemezken iki farklı cinsi neden karşılaştıralım. Herkesin, her cinsiyetin hayata kattığı güzellikler vardır. Bu yazıyı okuyan kadınlara sormak istiyorum: Erkeklerin olamadığı bir dünya düşünebiliyor musunuz? Bu yazıyı okuyan erkeklere sormak istiyorum: Kadınların olamadığı bir dünya düşünebiliyor musunuz? Sanırım bu soruların cevabı “Hayır!” olacaktır. Bu şuna benzer: Bir çocuğa soralım, “Anneni mi daha çok seviyorsun yoksa babanı mı?” Hayatta bu şekilde seçim yapılamayan durumlar da vardır. Bence kadınlar- erkekler meselesi de böyledir.

Her şeyin, insanın insana saygı duyması ile başlayacağına inanıyorum. Bir çizgi film kahramanı şöyle demekte: “Sekiz yaşındaysan ve âşıkısan hayat gerçekten çooook zor”. Otuz yaşındaysan, kadınsan ve doktora yapıyorsan, hayat gerçekten çok güzel. Hayatın güzelliklerine vararak yaşamasını bilenlere... Umarım bundan sonraki yaşlarım için de bu düşüncelere sahip olurum.

Not: Bu yazımı -her kadının hayatının en büyük kahramanına yani- *BABAMA* ithaf ediyorum.

Yaşasın Üniversiteliyim!

Zümrüt ÇETİNKAYA
Emekli – Öğrenci

Okullarımızda İngilizce öğretilirken ele alınan en temel konulardan biri “meslekler”dir. Öğrencilere doktor, öğretmen, bahçıvan, dişçi vs. mesleklerden önce kendi mesleklerini söylemeleri öğretilir: “Ben bir öğrenciyim.” Şimdi ben de burada kendi mesleğimi şöyle belirtmek istiyorum: “Ben, emekli olduktan sonra üniversite okuyan “kadın” öğrenciyim.”

Evet! Emekli olalı 15 yıl oldu. 15 yıl boyunca hayatımda pek çok değişiklik gerçekleşti: Çocuklarıma tamamen kendimi adayış, sosyal yaşamımda meydana gelen değişiklikler ve menopoza. Bunların hepsi bende bir arayış süreci başlattı. Mücadele ile geçen iş hayatından sonra “Kendim için ne yapmalıyım?” sorusunun artık ertelenemeyeceğini anladım. Çocuklarıma okudukları alanlardaki başarıları, saygılı ve iyi birer birey olmaları beni daima mutlu etti, onlarla gurur duydum. Ancak şunu fark ettim ki benim de başarılarım ve başarmak istediğim başka şeyler var. Her şeyden önce kendimle kendi başarılarım sonucunda gurur duymak...

Benim yaşımda olan her bayanın yaşadığı doğal bir süreç olan menopoza birlikte gelen sıkıntılarıma bahçemle uğraşarak, kitap okuyarak, spor ve yürüyüşler yaparak geçirdim. Ancak beni eski günlerimin heyecanına götüren en büyük şey üniversiteye yazılmak oldu. Yıllar sonra üniversite sınavına girmenin verdiği heyecan, kendimi daha genç hissetmemi sağladı. İçimde bir enerji kıpırdıyordu. Aslında bu enerji kıpırdanmalarına alıştım. Hayatım boyunca pek çok konuya ilgi duymuş, ufak tefek uğraşlarla meşgul olmuştum. Ancak şimdiki bu enerji bambaşkaydı, çok eski yıllarda tattığım, şimdi de tadına doyamadığım bir enerji: öğrenme.

©Zeynep Çetinkaya

“Öğrenmenin yaşı yoktur.” denir hep. Gerçekten de yaşı yok. Çünkü öğrenme bir ihtiyaç. Yeni bilgiler edinmeye, bilgilerini genişletmeye, kendini sınamaya, başkalarına aktarmaya ve gerçek hayatta kullanmaya yarar öğrenme. Benim için ayrı bir anlamı da vardır öğrenmenin: kendini ispatlama. Aslına bakarsanız beş çocuk büyütmekle, başka çocukları yetiştirmekle bir anlamda evde de işte de kendimi ispatladım. Ancak bunlar birer roldü. Rollerin ispatlanışı: anne ve çalışan kadın. Oysa şimdi kendimi gerçekleştiren bir ispatlama var. İşletme alanında kendini ispatlama, birey olarak Zümrüt Çetinkaya’nın işletme alanında gerçekleştirdiği ispatlama.

İşte bu duygular içinde kendimi daha rahat, huzurlu ve mutlu hissediyorum. Emeklilikten sonraki boşluğumu böylece doldurduğuma inanıyorum. Benim için bir çeşit “çalınmış yıllarımın geri kazanılışı” oluyor öğrenme.

KÜÇÜK BİR KIZIN HİKÂYESİ

Arş. Gör. Gamze ÇELİK
ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi

Bu küçük bir kızın hikâyesidir. Yaşadığı yer kimsenin bilmediği unutulmuş bir köydü. Doğu, daha doğu yerlerin birinde genç babası ve annesiyle mutlu bir hayatı vardı. Onun mücadelesi doğduğu yerin zor şartlarına göğüs germeye çalışmakla başladı.

Doğduğumuz yeri seçebilir miyiz? Bunu zaman zaman düşünürdü. Dağların ardında onu bekleyen bir hayat vardı. Bunu bilirdi. Ama okuyacağı bir kitabı bile yoktu. Kar yağdığı zaman yollar kapanır, okula gitmek mümkün olmazdı. Onu kurtaracak olan yolun derslerine iyi çalışıp okulunda başarılı olmak olduğunu anlatırdı annesi. Bir gün çok iyi yerlere gelecekti. Bazen arkadaşlarıyla oturup konuştuklarında hayal kurarlardı. Çoğu gelin olmak isterdi. Onunsa aradığı başka bir şeydi.

Bir sabah okula gittiğinde bir kız arkadaşının daha okuldan alındığını öğrendi. Bu ilk değildi, son da olmayacaktı. Arkadaşını aradı buldu. Neden okumak istemediğini sordu. Kız başını önüne eğdi. Okumak onun için anlamsızdı. Ailesi de “Artık yeter okudun, evde yapılacak çok iş, seni bekleyen daha önemli görevler var.” diyordu. Arkadaşının durumuna üzüldü. Ama o pes etmeyecekti.

Doğuda karlar kolay kolay kalkmazdı. Annesi onun için batıdan postayla kitap istemişti. Bir kutu kitap, evlerine geldi. O gün ne kadar güzeldi. Yavaş yavaş kitapları açtılar. Annesi ondan çocuktu sanki. Birlikte bir gülüp bir şaşırarak kitapların sayfalarını açtılar. Önce annesi okumaya başladı hikâyeyi. Hikâyenin devamını küçük kız getirdi. Tam o sırada elektrikler gitti. Çaresiz yan yana yattılar. Köpeklerin ulumasını dinlediler. Babası henüz eve dönmemişti. Acaba kötü bir şey başına gelmiş miydi? Bunları düşünürken uyudular.

©Zeynep Cetinkaya

Zaman hızla geçer. Geriye dönüp baktığımız zaman saatlerin, günlerin, ayların ve yılların nasıl geçip gittiğine inanmakta zorlanır insanoğlu. Bu küçük bir kızın hikâyesidir. Yaşadığı yer kimsenin bilmediği unutulmuş bir köydü. Doğu, daha doğu yerlerin birinde genç babası ve annesiyle mutlu bir hayatı vardı. Onun mücadelesi doğduğu yerin zor şartlarına göğüs germeye çalışmakla başladı.

Bir sabah kalktılar. Bu her sabahtan başka bir sabahtı. Çünkü küçük

kız okumak için büyük şehre gidecekti. Orada onu bekleyen bir macera vardı. Bunun için hazır mıydı? Başarabilecek miydi? Ama neden olmasın ki diye düşündü. Artık zaman geldi. Her şeyi geride bırakıp gitmek ne kadar zordu. Bir zamanlar hevesle çıkıp gitmek istediği küçük köyünü şimdi bırakmak istemiyordu. Aslında bir yanı uçmak istiyor, bir yanı ise uçmaktan korkuyordu.

Okuduğu kitapları düşündü. Zorlukların üstesinden gelen insanları. Okumayı seçen genç kızları. Onlara destek olan anneleri, babaları ve öğretmenleri düşündü. Yürüdü... Son kez dönüp baktı köyüne. Geri dönecekti. Ve döndüğü zaman bu küçük köy için bir şeyler yapabilecekti. Her şeyin daha güzel olması için çalışacaktı. Artık o güçlü bir kadındı.

Hülya KARAKUŞ
ÇOMÜ Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü

Merhaba Anne,

Seni anıyorum bu gece. Hem de her geceki gibi. Sensizlik zormuş biliyor musun anacağım, çok zormuş. Çok acımasızmış gurbet eller. Üniversite sensizlikle acıtacakmış canımı da bilemedim. Bilemedim sensiz kalmanın beni yarım bırakacağını.

Dün doğum günümdü annem. Beni doğurduğun gün. Hani bana her baktığında ağlardın, “Hayatımı bağışladın.” derdin ya işte o gün. Annem iyi ki varsın, iyi ki benim anamsın. Ve ben iyi ki gözlerimi açtığımda ilk seni görmüşüm. Hani bana “İlk göz ağrım!” diyordun ya annem, hiç akımdan çıkmıyor. Gelsem yanına, “İlk göz ağrım!” desen, sarılsan sımsıkı. Bir öpsem bal yanaklarından, kokunu çeksem ta içime. Öyle özledim ki kokunu annem, beni sarıp sarmalayan kollarını öyle özledim ki anlatamıyorum.

Her akşam beni arıyorsun annem, “Nasılsın?” diyorsun ve ben her seferinde “Çok iyiyim.” diyorum. Yalan söylüyorum. Üzülüp ağlama diye nasıl olduğumu bile söyleyemiyorum balım. Kötüyüm aslında hem de çok kötüyüm. Şu bilmem kaç nüfuslu şehre düşmanım anne. Anacığımdan ayrı koydu beni. Her sokağında gözyaşların var. “Hoşça kal kızım.” deyip ağlaya ağlaya gidişlerin var. Sen söyle anam! Ben nasıl seveyim buraları? Gözlerine kurban olduğum, ağlatmaya kıyamadığım biricik anamı ağlatan bu şehri ben nasıl seveyim?

İki ay oldu annem, altmış gün ama bana altmış sene gibi geldi. Hiç vakit geçmiyor yokluğunda. Hiç alışamıyorum sensizliğe. Odamın her bir köşesi resimlerinle dolu. Bakıp bakıp ağlıyorum anne. Ağlamasam delireceğim sanki. Bu kâğıda karaladığım satırları başkalarına anlatsam “ana kuzusu” diyorlar, dalga geçiyorlar. Evet, ben ana kuzusuyum! Ben senin kuzunum ANNE! Sensiz nefes almak bile zor geliyor bana. Sen olmayınca tadı yok hiçbir şeyin. Yediğim yemeğin, içtiğim suyun hiçbir şeyin tadı yok. Ha bir de akşamları çay demlerdik ya anne sohbet ede ede yudumlardık. Onu bile özledim. Yüzüne baka baka on dakika sohbet etmeye muhtacım anacığım!

Seni çok seviyorum anne! Yanına geldiğimde sarıl bana tamam mı? “Yavrum!” de “Kızım!” de yeter bana. Annem hayatta olduğun için, benim annem olduğun için çok mutluyum. Allah sana uzun ömürler versin de yokluğunla sınamasın beni. Kıymetini buralarda daha çok anladım annem. Ağladığımda yine sen sil gözyaşlarımı. Ha bir de kendine çok iyi bak olur mu annem? Kızın seni çok seviyor, sana kavuşmayı bekliyor, sıcaklığıyla ısınmayı, doya doya yüzüne bakmayı bekliyor. Aldığım nefesin annem, yaşama sebebimsin unutma! Hoşça kal gül kokulum.

İLK GÖZ AĞRIN...

HÜLYA KARAKUŞ-----FADİME KARAKUŞ

EKAM BÜLTENİ

*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kadın
Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi*

Adres: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dr. H. İbrahim BODUR Girişimcilik
Uygulama ve Araştırma Merkezi 2.Kat İskele Meydanı ÇANAKKALE
İletişim: 0286-218 00 18/2179 – 0286-217 13 03/3025/3182
Web: <http://kam.comu.edu.tr>
E-posta: kam@comu.edu.tr

EKAM